

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА»**

Факультет фінансів

Кафедра фінансів

галузь знань 07 Управління та адміністрування
спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування
спеціалізація Фінанси і кредит

Освітньо-професійна програма «Фінанси і кредит»

Форма навчання: заочна

МАГІСТЕРСЬКА ДИПЛОМНА РОБОТА

на тему: «Казначейське обслуговування бюджету м.Києва за видатками та його вдосконалення»

у складі комплексної теми: «Актуальні питання організації бюджетного процесу та функціонування бюджетів в Україні»

студента Смирнова Артема Віталійовича

Науковий керівник к.е.н., доцент

(науковий ступінь, ученезвання)

_____ Сафонова Л.Д.

(підпис) (прізвище, ініціали)

**Магістерська дипломна робота допущена до захисту в
Екзаменаційній комісії з атестації здобувачів вищої освіти**

Завідувач кафедри д.е.н., професор

_____ В. Федосов

(підпис)

Київ 2019

ЗМІСТ

ВСТУП	23
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ КАЗНАЧЕЙСЬКОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ ЗА ВИДАТКАМИ. Ошибка! Закладка не определена.	
1.1 Сутнісний зміст та структурне наповнення казначейського обслуговування місцевих бюджетів	Ошибка! Закладка не определена.
1.2 Інформаційне та програмне забезпечення казначейського обслуговування бюджету м. Києва за видатками	15
1.3 Критична оцінка наукових публікацій з проблематики казначейського обслуговування місцевих бюджетів за видатками	29
РОЗДІЛ 2 ОРГАНІЗАЦІЯ КАЗНАЧЕЙСЬКОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ БЮДЖЕТУ МІСТА КИЄВА ЗА ВИДАТКАМИ	35
2.1 Розпорядники та одержувачі бюджетних коштів, як учасники казначейського обслуговування бюджету за видатками	35
2.2 Порядок здійснення видатків бюджету в органах казначейства	44
2.3 Аналіз виконання планових показників видатків бюджету міста Києва: тенденції, чинники, результати	57
РОЗДІЛ 3 ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ КАЗНАЧЕЙСЬКОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ ЗА ВИДАТКАМИ В УКРАЇНІ.....	70
3.1 Зарубіжний досвід казначейського обслуговування місцевих бюджетів за видатками	70
3.2 Напрями розвитку казначейського обслуговування місцевих бюджетів за видатками в Україні	77
ВИСНОВКИ.....	91
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	94
Додатки	

ВСТУП

Найважливішим етапом бюджетного процесу, на якому здійснюється реалізація затверджених прогнозів, планів, завдань, є виконання бюджету, одним з учасників якого є казначейство. Бюджетним кодексом України передбачено казначейське виконання бюджету, причому не тільки на загально-державному рівні, а й на місцевому також. Процедура виконання складна і об'ємна, а до функцій Державного казначейства входить обслуговування касового виконання бюджетів.

Система казначейського виконання бюджетів включає в себе органи, методи і принципи, які розглядаються в даній роботі. Державне казначейство обслуговує касове виконання бюджетів на основі єдиних законодавчо закріплених норм і правил. В основі казначейського виконання бюджетів лежать єдині принципи незалежно від рівня виконуваного бюджету.

В Україні процес становлення системи казначейства можна назвати завершеним. Територіальні органи казначейства за час, що минув з моменту їх утворення, показали ефективність своєї діяльності. У них є досвід роботи, професійні кадри, матеріально-технічна база.

На сучасному етапі Україна здійснює децентралізацію і реформу місцевих бюджетів і в цьому процесі казначейська система виконання бюджетів грає основну роль. Тому питання щодо казначейського обслуговування виконання бюджетів заслуговує самого серйозного розгляду і обрана тема дипломної роботи досить актуальна, оскільки щоденно можна отримати інформацію про виконання місцевих бюджетів за видатками .

Дослідженням питання бюджетної системи, а також казначейської системи обслуговування місцевих бюджетів, займались вчені та фахівці-практики, такі як С. Булгакова, П. Петрашко, К. Огданський, В. Стоян, Н. Сушко, С. Юрій, Є. Галушка, Л. Єрмошенко, Л. Осипчук, І. Сазонець, О. Чечуліної та ін. Разом з тим і теоретично і практично проблему не можна

вважати вирішеною. Необхідність дослідження казначейського виконання місцевих бюджетів, порядок здійснення видатків бюджету в органах казначейства, а також визначення перспективних напрямків розвитку казначейського обслуговування місцевих бюджетів за видатками зумовили вибір теми роботи.

Мета роботи полягає в поглибленні теоретичних засад казначейського обслуговування місцевих бюджетів за видатками та розробці практичних рекомендацій щодо його вдосконалення в Україні.

Визначено наступні завдання роботи:

- розкрити зміст та структурне наповнення казначейського обслуговування місцевих бюджетів;
- вивчити інформаційне та програмне забезпечення казначейського обслуговування бюджету м. Києва за видатками;
- провести критичну оцінку наукових публікацій з проблематики казначейського обслуговування місцевих бюджетів за видатками;
- розглянути розпорядників та одержувачів бюджетних коштів, як учасники казначейського обслуговування бюджету за видатками;
- вивчити порядок здійснення видатків бюджету в органах казначейства;
- проаналізувати виконання планових показників видатків бюджету міста Києва: тенденції, чинники та результати;
- висвітлити зарубіжний досвід казначейського обслуговування місцевих бюджетів за видатками;
- виділити актуальну проблематику казначейського обслуговування місцевих бюджетів за видатками в Україні;
- визначити шляхи та напрямки розвитку програмного забезпечення казначейського обслуговування місцевих бюджетів.

В роботі були застосовані системний аналіз і синтез теоретичного і практичного матеріалу.

Предметом дослідження виступають економічні відносини між учасниками казначейського обслуговування місцевих бюджетів.

Об'єктом дослідження є казначейське обслуговування бюджету м.Києва за видатками.

Робота базувалася на законодавчих актах, використанні інструкцій та методичних рекомендацій Міністерства фінансів України, а також матеріалах наукових конференцій та періодичних видань.

Пропозиції автора щодо створення єдиного органу, який обслуговує виконання бюджетів усіх рівнів бюджетної системи України, можуть бути використані при подальшому реформуванні та вдосконаленні діяльності казначейських органів, процедури обслуговування виконання бюджетів.

У першому розділі розкривається зміст та структурне наповнення, інформаційне та програмне забезпечення казначейського обслуговування бюджету м. Києва за видатками. Проведено критичний аналіз наукових публікацій з проблематики казначейського обслуговування місцевих бюджетів за видатками.

Другий розділ передбачає вивчення розпорядників та одержувачів бюджетних коштів, як учасників казначейського обслуговування бюджету за видатками; порядку здійснення видатків та аналіз виконання планових показників видатків бюджету міста Києва.

Третій розділ містить досвід зарубіжного казначейського обслуговування місцевих бюджетів за видатками; актуальну проблематику казначейського обслуговування місцевих бюджетів за видатками в Україні; напрямки розвитку програмного забезпечення казначейського обслуговування місцевих бюджетів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Конституція України. Затверджена Верховною Радою України 28 червня 1996 №254/96 – ВР. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.
2. Бюджетний Кодекс України [Електронний ресурс]: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
3. Про Державний бюджет України на 2018 рік: Закон України від 07.12.2017 № 2246-VIII.
4. Про Державний бюджет України на 2017 рік: Закон України від 21.12.2016 № 1801-VIII.
5. Про Державний бюджет України на 2016 рік: Закон України від 28.12.2015 № 928-8.
6. Про Державний бюджет України на 2015 рік : Закон України від 28.12.2014 № 80-8.
7. Про Державний бюджет України на 2014 рік : Закон України від 16.01.2014 №719-7.
8. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21 травня 1997 р. за № 280/97-ВР.
9. Про Рахункову палату України: Закон України від 11.07.1996 р. за № 315/96-ВР.
10. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 09.04.1999р. № 586-XIV
11. Про Державне казначейство України: Указ Президента України від 27 квітня 1995 р № 335/95.
12. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади: Указ Президента України від 9.12.2010 року №1085
13. Про Положення про Державну казначейську службу України: Указ Президента України від 13.04.2011 № 460/2011.
14. Положення про Державну казначейську службу: Указ Президента від 11 квітня 2012 року №460
15. Про затвердження Стратегії модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі на 2007–2015 роки: Постанова Кабінету Міністрів України від 16 січня 2007 року №34.
16. Про казначейське виконання кошторисів видатків на утримання апарату органів виконавчої влади: Постанова Кабінету Міністрів України від 9 травня 1997 року № 437.
17. Про стан впровадження казначейського виконання кошторисів видатків: Постанова Кабінету Міністрів України від 1 вересня 1997 року № 963.
18. Про створення внутрішньої платіжної системи Державної казначейської служби: Постанова Кабінету Міністрів і Національного банку України від 15 вересня 1999 року № 172.

19. Про утворення міжвідомчої робочої групи з питань забезпечення обміну інформацією для проведення єдиної фінансової, бюджетної та податкової політики: Постанова Кабінету Міністрів України від 13 квітня 2012 року № 281.

20. Про утворення урядового органу державного управління у складі Міністерства фінансів: Постанова Кабінету Міністрів України від 24 вересня 2005 року № 983.

21. Про затвердження Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ: Постанова Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2002 р. № 228

22. Про затвердження Положення про Державне казначейство: Постанова Кабінету Міністрів України від 31 липня 1995 р. за № 590.

23. Про затвердження Порядку повернення бюджетних коштів до відповідного бюджету в разі їх нецільового використання: постанова Кабінету Міністрів України від 22.12.2010 р. № 1163.

24. Про затвердження Положення про Казначейство: Постанова Кабінету Міністрів України від 21 грудня 2005 року №1232.

25. Про затвердження Положення про організацію бухгалтерського обліку і звітності про виконання державного та місцевих бюджетів в органах Державної казначейської служби України: Наказ Міністерства фінансів України від 21.10.2013 № 885.

26. Про бюджетну класифікацію: наказ Міністерства фінансів України від 14.01.2011 р. № 11

27. Про затвердження Порядку казначейського обслуговування державного бюджету за витратами: наказ Міністерства фінансів України від 24.12.2012 № 1407.

28. Про затвердження Порядку повернення коштів, помилково або надміру зарахованих до державного та місцевих : наказ МФУ від 03.09.2013 № 787 .

29. Про затвердження Порядку реєстрації та обліку бюджетних зобов'язань розпорядників бюджетних коштів та одержувачів бюджетних коштів в органах Державної казначейської служби України [Електронний ресурс] : наказ Міністерства фінансів України від 02.03.2012 №309 .

30. Про затвердження Порядку казначейського обслуговування місцевих бюджетів: наказ МФУ від 23.08.2012 № 938.

31. Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку бюджетних установ та Порядку застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку бюджетних установ: Наказ Головного управління Державної казначейської служби Міністерства фінансів України від 10 грудня 1999 року №114.

32. Типова програмна класифікація видатків та кредитування місцевих бюджетів: Наказ Міністерства фінансів України 20.09.2017 № 793.

33. Роз'яснення щодо застосування економічної класифікації видатків бюджету та роз'яснення щодо застосування класифікації кредитування бюджету: Наказ Державної казначейської служби про

застосування Наказу Міністерства фінансів України від 12 березня 2012 року №333.

34. Про затвердження Порядку виконання державного бюджету за видатками за умови функціонування внутрішньої платіжної системи: Наказ Державної казначейської служби від 10 серпня 2014 року №140.

35. Щодо організації роботи органів Державної казначейської служби України зі складання бюджетної звітності про виконання місцевих бюджетів: Наказ Державної казначейської служби України від 06.02.2018. №36

36. Булгакова С.О. Історія казначейської справи: Навч. посіб. / С.О. Булгакова, О.Т. Колодій. — К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2002.

37. Бюджетна система [Текст] : навч. посіб. / Н. Д. Чала, Л. В. Лазоренко. - К. : Знання, 2010. - 223 с.

38. Бюджетна система. Навч. посіб. /Н.І. Климаш, К.В. Багацька, Н.І. Дем'яненко та ін. за заг. ред. Т.А. Говорушко. – Львів «Магнолія 2006», 2014. – 296 с.

39. Бюджетний менеджмент: підруч. / за ред. В. Г. Дем'янишина, Г. Б. Погрішук. – Тернопіль: Крок, 2015. – 522 с

40. Голинська О.В. Про місцеві бюджети-людською мовою: Методичний посібник / О.В.Голинська,— Миколаїв: ФРМ, 2014. – 60 с.

41. Голинський Ю.О., Шиманська І.О. Проблеми та шляхи вдосконалення казначейського обслуговування державного та місцевих бюджетів України / Ю.О. Голинський, І.О. Шиманська // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. Випуск №12/2017. Ч. 2. – Ужгород, 2017. – С. 169–172.

42. Голинський ЮО Проблеми та шляхи вдосконалення казначейського обслуговування державного та місцевих бюджетів України/ Голинський ЮО, Шиманська І.О., - Науковий вісник Ужгородського національного університету, 2017. -212 с.

43. Дейкало Л. Є. Казначейське обслуговування місцевих бюджетів за видатками та напрями його удосконалення / Дейкало Л. Є., Чубак А. Ю. // Дніпропетровська державна фінансова академія/ – Режим доступу:

44. Дейкало Л.Є. Взаємодія органів казначейства України з розпорядниками бюджетних коштів державного бюджету, шляхи вдосконалення / Л.Є. Дейкало, А.Ю. Чубак // Ефективна економіка. – 2015. – № 1. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua>.

45. Державний бюджет як об'єкт казначейського обслуговування бюджетних коштів / Н. І. Сушко // Наукові праці НДФІ. - 2016. - Вип. 2. - С. 5-25.

46. Еволюція касового виконання бюджету в Україні /В.І.Стоян // Науковий вісник: фінанси, банки, інвестиції.— Сімферополь: Національна академія природоохоронного та курортного будівництва, 2012. — № 1. — С. 23-27.

47. Економічна енциклопедія: У трьох томах. Т. 1. / Редкол.: ...С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін. – К.: Видавничий центр “Академія”, 2000. – 864 с.
48. Жибер Т. В. Державна казначейська служба: становлення, проблеми, перспективи/ Т.В.Жибер // Фінанси України. – 2013. – №1. – с. 40 – 46.
49. Звягина Т.Ю. Казначейская система разных стран мира [Электронный ресурс]. Режим доступа: <http://irkutsk.roskazna.ru/news/4284/39504>.
50. Казначейська система виконання бюджету : навчальний посібник / В. І. Стоян, В. М. Русін. – Тернопіль : Астон, 2015. – 372 с
51. Казначейська справа: навчальний посібник /К.С.Опалко, І.І.Булах, Н.О. Соколовська та ін. – К.: Аграрна освіта, 2014. – 296 с.
52. Кіреєв О. І. Казначейське обслуговування місцевих бюджетів: проблеми та шляхи розв’язання/ О.І.Кіреєва // Фінанси України. – 2012. – №5. – с. 34–38.
53. Ковалевич Д. А. Казначейське обслуговування бюджетів в сучасних умовах / Д. А. Ковалевич // Наука й економіка. - 2015. - Вип. 1. - С. 14-18. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nie_2015_1_4.
54. Кондратюк С. Я. Послуги Державної казначейської служби. Сутність і тенденції розвитку/ С.Я. Кондратюк // Казна України. – 2014.– №1. – С. 16–24.
55. Кондратюк С. Я. Становлення і розвиток казначейської системи в Україні/ С.Я.Кондратюк В.М.Борисенко // Казна України. – 2013.– №7. – С. 17–26.
56. Кукса І.М. Удосконалення управління бюджетними ресурсами органами державного казначейства / І.М. Кукса, Н.В.Синько // Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. - № 17 (171). - 2011. – С.213 – 217.
57. Курганська Е. Шляхи адаптації системи казначейства до світових стандартів / Е. Курганська // Науковий вісник [Одеського національного економічного університету]. – 2016. – № 2. – С. 100–112. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nv_2016_2_10.
58. Марченко Л. Ю. Становлення та перспективи розвитку казначейської системи виконання державного та місцевих бюджетів в Україні / Л. Ю. Марченко // Актуальні проблеми державного управління. - 2016. - № 1. - С. 100-105.
59. Мельник, І. О. Аналіз формування державного бюджету України. / І. О. Мельник, Ю. О. Ольвінська // Статистика – інструмент соціально-економічних досліджень : матер. конф. — Одеса, ОНЕУ.- 2014 — С. 109 – 113
60. Місцеві бюджети в умовах кризових явищ і реформування: [монографія] / [авт. кол.]; заг. ред. О. Л. Яременка. – Х.: ХІФ УДУФМТ, 2014. – 184 с.

61. Місцеві фінанси: навч. посібник / М.О.Євдокімова; ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. – Х., 2014. – 343 с.
62. Муніципальні фінанси: навч. посіб. / За ред. д.е.н., проф. О.П. Кириленко. – Тернопіль: Астон, 2015. – 360 с.
63. Організація виконання бюджету (економіко-правові аспекти): опорний курс лекцій / М. І. Коваль, О. М. Назаренко, О. М. Коваль. — К.: ДП “Видавничий дім “Персонал”, 2012. — 312 с.
64. Особливості організації обліку у бюджетних установах/ Т. М. Писаренко // Економічні науки. Сер. : Облік і фінанси. - 2013. - Вип. 10(2). - С. 193-202.
65. Панкевич Л. В. Бюджетний менеджмент: Навч. посіб. / Л. В. Панкевич, М. А. Зварич, П. Я. Могиляк, Б. І. Хомічак. - К.: Знання, 2006. - 293 с. С.223-229
66. Планування та управління фінансовими ресурсами територіальної громади/О.Кириленко, Б.Малиняк, В.Письменний, В.Русін/ Асоціація міст України – К., ТОВ «ПІДПРИЄМСТВО «ВІ ЕН ЕЙ», 2015. – 396 с.
67. Попова, Л. М. Казначейська справа : навчальний посібник для ВНЗ / Л.М. Попова, С.М. Попова, В.І. Успенко. – Київ : Центр учбової літератури, 2016. – 163 с.
68. Правове регулювання фінансового контролю в бюджетному процесі (на прикладі Державного бюджету України) [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Макух Оксана Володимирівна ; Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. - Х., 2009. - 20 с.
69. Руденко В.В. , Горбатюк Прагматика та проблематика казначейського обслуговування місцевих бюджетів
70. Система казначейства: управління фінансовими ресурсами: монографія /Т.Б.Кублікова, Е. І. Курганська. – Одеса: ОНЕУ, 2015. – 323 с.
71. Скоропад І.С. Шляхи вдосконалення казначейського обслуговування місцевих бюджетів за видатками / І.С. Скоропад, І.В. Макалюк // Науковий вісник НЛТУ України. – 2011. – № 21.3. – С. 257–263.
72. Дубик В.Я, Омелян Н.І. «Підвищення якості казначейського виконання видаткової частини державного бюджету України» «Young Scientist» №2(54), лютий 2018 року.
73. Стоян В. І. Казначейська система. Стоян В. І., Даневич О. С.,Мац М. И. - 3-тє вид. змін. й доп. - К.: «Центр учбової літератури», 2014. - 868 с.
74. Сучасна бюджетна система: правила та процедури: Навчальний посібник / [За заг. ред. В. В. Зубенка]; ІБСЕД, Проект «Зміцнення місцевої фінансової ініціативи (ЗМФІ-II) впровадження». – К., 2017. – 184 с.
75. Тарангул Л.Л. Особливості формування міжбюджетних фінансових потоків в умовах запровадження в Україні бюджетної децентралізації / Л.Л. Тарангул, Т.А. Коляда // Фінанси України. – 2015. – № 3. – С. 30-44.
76. Шакирова А. Ш. Перспективы развития казначейской системы исполнения бюджетов субъектов РФ [Текст] // Проблемы и перспективы

экономики и управления: материалы IV Междунар. науч. конф. (г. Санкт-Петербург, декабрь 2015 г.). — СПб.: Свое издательство, 2015. — С. 110-114.

77. Аналітична оцінка проблем казначейського обслуговування місцевих бюджетів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.auc.org.ua/news/analitichna-otsinka-problem-kaznacheiskogo-obslugovuvannya-mistsevikh-byudzhetiv>.

78. Казначейство США представляет интерес для трейдеров и инвесторов? URL: <http://www.victoriainvestors.com>

79. Министерство Финансов США URL: <http://ru.wikipedia.org>

80. Отчет о проведении экспертных встреч специалистов Федерального казначейства, Министерства финансов Федеративной Республики Германия, Германского бундесбанка и ООО «Финансовое агентство Федеративной Республики Германия» по вопросам прогнозирования, кассового планирования и управления ликвидностью Федеративной Республики Германия. 8 - 12 июня 2009 года, Федеративная Республика Германия, г. Франкфурт-на-Майне, г. Берлин. URL: <http://www.roskazna.ru>

81. Отчет об участии в двухсторонней встрече специалистов Министерства финансов Российской Федерации и Министерства экономики и финансов Итальянской Республики по вопросам планирования программного бюджета, управления доходами и организации бюджетного учета и отчетности. 28 февраля по 5 марта 2010 г., Итальянская Республика, г. Венеция.: <http://www.roskazna.ru>

82. Офіційний сайт Державної казначейської служби. – Режим доступу: <http://www.treasury.gov.ua>

83. Офіційний сайт Інституту бюджету та соціально-економічних досліджень. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ibser.org.ua>

84. С казначейских счетов «ушли» все сбережения [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.visti.ks.ua/novosti/v-ukraine/6080-s-kaznacheyskih-schetov-ushli-vse-sberezheniya.html>.

85. Совершенствование функциональной деятельности органов казначейства Канады, системы электронного правительства и государственных закупок. Отчет о зарубежной стажировке в Канаде с 17 по 24 октября 2008 года.: <http://www.roskazna.ru>